NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM.

Rok VII. Kraków, środa 4 czerwca 1924 Nr. 124

NOWY DZIENNIK

Adres redak[...]eyi: Kraków, Orzeszkowej 7.
Nr. telefonu [...] [...]owe P. K. O. w Warszawie Nr. 141.123 [...]ewie 460630.
Wszelkie k[...] nadsyłać wprost do Administracyi.
Kom[...] [...]edakcyi nie będą uwzględnione.
Redakcya [...]raca. Za inseraty Redakcya nie odpowiada.
Redaktor [...]rzyjmuje od 12 do 1 w południe.

Cena Nru 15 groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincyi mies. zł. 3·40 kwrt. zł. 10·20
w Krakowie z odnoszeniem do domu mies. „ 3·60 kwrt. „ 10·80
Na prowincyi: z przesyłką pocztową mies. „ 4·20 kwrt. „ 12·60
Zagranicą: z przesyłką pocztową mies. „ 7·00 kwrt. „ 21·00
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo złp. 0·10, wiersz milimetr. 1-szp. złp. 0·10. Nadesłane złp. 0·30. Wiersz milimetrowy 1-szpalt. w tekście złp. 0·40. Wiersz milim. 1-szp. na 1-szej stronie złp. 0·50
Gratulacye złp. 5. Inser. zamiejsc. o 50%, zagr. o 100% droższe.
Ceny ogłoszeń w złotych polskich oblicza się po urzędowym kursie franka złotego w dniu wpłaty.

Zamach na kanclerza Seipla

Kraków, 3 czerwca.

(fr.) Do łańcucha krwawych aktów terrorystycznych, w które obfituje aż nadto historya Europy kilku lat powojennych przybywa nowe ogniwo: zamach na kanclerza Austryi ks. Seipla. Tym razem targnięto się na człowieka który wprawdzie nie stał zdala od wiru walk politycznych, ale którego zasługi dla kraju i umiarkowanie w stosunku do przeciwników wyniosły ponad waśnie i spory polityczne. Kanclerz Seipel jest bowiem niecodziennem zjawiskiem w historyi nowej Austryi. Ma już w niej swoją chlubną kartę. Swym przewidującym umysłem, swą niezłamaną energią i niestrudzoną zapobiegliwością umiał powstrzymać niechybną — zdawało się — katastrofę. Ocalił Austryę, jej samodzielność, a ludność jej wyrwał wprost z objęć nieuchronnej nędzy i głodu. Co więcej, ratując Austryę, zapobiegł niejednej komplikacyi w Europie środkowej, odwrócił zawieszone wówczas nad Europą niebezpieczeństwo nowych a może i krwawych niepokojów. Kto wie, czy w miejsce zbankrutowanej Austryi nie powstałby nowy ośrodek jakiejś dyktatury proletaryatu czy „hackenkreuzu", dążącego wówczas i później do wyżłobienia poprzez Bawaryę koryta dla przewrotu monarchistycznego w Niemczech. Sanacya Austryi natomiast to przezwyciężenie tego niebezpieczeństwa, a stworzenie nad Dunajem czynnika pokoju i źródła uzdrowienia gospodarczego w Europie. —

Do tej chwili tło i pobudki zamachu wiedeńskiego nie są jeszcze dostatecznie wyświetlone. Ale jeśli każdy krwawy akt terrorystyczny bez względu na jego pobudki wkracza przedewszystkiem w dziedzinę patologii, to zamach na kanclerza Seipla jest wprost potworności polityczną. Obok szeregu zamachów ostatniego pięciolecia jest i ten zamach objawem jakiejś psychozy, która toczy umysłowość europejską zarówno u góry, jak u dołu. Tylko na tle rozwydrzenia politycznego i fanatyzmu, podnoszonego gdzieniegdzie do wyżyn idealizmu, utrzymać się może atmosfera, w której rewolwer czy bomba może stać się ostateczną instancyą rozstrzygania sporu politycznego czy też nawet porachunku osobistego.

Cała niemal Europa przepojona jest tym nastrojem. W tem leży niebezpieczeństwo. I dawniej bywało, że w ogniu roznamiętnienia politycznego niepoczytalna dłoń chwytała za broń. Ale były to wypadki sporadyczne, czyny jednostek. Dziś natomiast ten sposób walki staje się tak częstem zjawiskiem, iż źródła tych czynów szukać należy w atmosferze, którą ludzie wchłaniają w siebie. Bo jest w tem szaleństwie, które rozciąga się nad całą Europą, jakaś metoda. Chwyta w takich wypadkach za broń człowiek z ludu i inteligent, raz w imię wyraźnej jakiejś „idei", czasem dla porachunku osobistego, ale niemal zawsze w poczuciu spełniania jakiejś „misyi". Tu leży źródło obłędu.

Zamach wiedeński wskazuje, że to źródło jeszcze nie wygasło, że bije i ciągle jeszcze grozi zalewem.

Szczegóły zamachu na kanclerza austryackiego dr. Seipla

Wiedeń, 2. 6. PAT. Wczoraj dokonano na dworcu kolei południowej zamachu na życie kanclerza dra Seipla. Robotnik, nazwiskiem Javorek, skierowawszy rewolwer ku kanclerzowi, dwukrotnie wystrzelił. Jedna z kul ugodziła kanclerza w płuca, raniąc go bardzo ciężko

Sprawca zamachu, po dokonaniu zbrodniczego czynu, skierował rewolwer przeciw sobie zadając sobie ranę tak ciężką, iż walczy obecnie ze śmiercią.

* * *

Wiedeń, 2. 6 PAT. Zamach na kanclerza dra Seipla został wykonany na dworcu kolei południowej o godzinie 7 min 9 wieczorem, gdy kanclerz wysiadł z pociągu powracając z jednej miejscowości pod Wiener Neustadt. Sprawca zamachu strzelił dwa razy do kanclerza i zranił go ciężko w płuco. Następnie strzelił on cztery razy do siebie raniąc się ciężko. Kanclerz postąpił kilka kroków dalej, poczem dopiero upadł na ziemię. Wezwane pogotowie ratunkowe przewiozło kanclerza do szpitala Wiedener Krankenhaus. Stan kanclerza jest poważny, jednak nie beznadziejny.

Pisma wiedeńskie donoszą, że policya wiedeńska jeszcze przed kilku dniami ujęła pewnego mężczyznę, którego podejrzewała o należenie do spisku na życie kanclerza. Sprawca zamachu nazywa się Karol Jaworek i jest robotnikiem z miejscowości Pottersdorf. Wykonał on zamach z pobudek politycznych. Kilka pism podaje, że przy sprawcy znaleziono list, w którym pisze on, że odbiera sobie życie z powodu popełnienia malwersacyi w fabryce w której pracował, że jednak umierając pragnie zabić także jeszcze drugiego człowieka, który zdaniem jego winien jest nędzy robotniczej.

STAN ZDROWIA KANC. SEIPLA.

Wiedeń, 2. 6 PAT. Dziś rano o godz. 7·30 wydali lekarze pielęgnujący rannego kanclerza Seipla w szpitalu Wiedener Krankenhaus następujący biuletyn o stanie zdrowia kanclerza:

Po dobrze przebytej nocy, ogólny stan zdrowia zadowalający. Puls 96, temperatura 36·7. Rana krwawi. Rannemu potrzebny jest spokój. Do operacyi na razie nie ma żadnego powodu.

Wiedeń, 2. 6. PAT. Pisma dzisiejsze zwracają uwagę, że kanclerz Seipel choruje na cukrzycę i z tego powodu zachodzi obawa komplikacyi.

OPERACYA.

Wiedeń, 2. 6 PAT. Po przywiezieniu rannego kanclerza Seipla do szpitala Wiedener Krankenhaus profesorowie Hoheneger i Schnitzler dokonali dwóch operacyi. Kula znajduje się jeszcze w ranie.

Wyniki wyborów do kahałów w b. Kongresówce.

Sin Warszawa. (Telefonem). W niedzielę odbyły się na całym obszarze b. Kongresówki z wyjątkiem kilku większych miast wybory do gmin żydowskich. Z dotychczas znanych rezultatów wynika że uczciwi „Szlome Emune" poniosła porażkę, mimo szalonej i bez wszelkich skrupułów prowadzonej agitacyi. I tak:

W Kielcach, gdzie 60% uprawnionych do głosowania oddało głosy, odniósł blok narodowy znakomity sukces. Stronnictwa zgrupowane dokoła żydowskiej rady narodowej zdobyły ogółem 12 mandatów, z tego 4 przypadają na rzemieślników. „Aguda" przeprowadziła 7 mandatów, bezpartyjni 1.

Włocławek:

Żyd. Rada narodowa zdobyła 8 mandatów, Aguda z asymilatorami 4, Bund 2, Poale Syon prawica 1. W skład bloku narodowego wchodzili: Syoniści, mizrachiści, Hitachdut, rzemieślnicy.

Wieluń:

Syoniści i mizrachiści 5 mandatów, Ceire-Syon 1 mandat, Aguda 6. Ze względu na to, że w Wieluniu Aguda jest szczególnie silna, wynik ten uważany jest za klęskę Agudy.

Mława:

Blok narodowy 6 mandatów, Aguda 6.

Turek:

Syoniści i mizrachiści 3 mandaty, Aguda 1 mandat.

Kolno:

Blok narodowy 3 mandaty, Aguda 1 mandat.

Siedlce:

Stronnictwo narodowe (syoniści, rzemieślnicy) 9 mandatów, folkiści 1 mandat, Aguda 10. Zaznaczyć należy, że w Siedlcach Aguda występowała w agitacyi z hasłami palestyńskiemi.

* * *

W siedmiu miastach, z których wynik wyborów jest znany, syoniści zdobyli dotąd 46 mandatów, podcza gdy Szlome Emune 36.

Przegląd Wieczorny o wyborach

Sin Warszawa. (Telefonem). Wczorajszy „Przegląd Wieczorny" poświęca wstępny artykuł walce wyborczej do kahałów w Małopolsce i b. Kongresówce, przyczem nadzwyczajnie ostro występuje przeciw stronnictwu syonistycznemu, cytując „informacye" „Juda" o zamordowaniu w Jędrzejowie młodego chłopca. (Widocznie Przegląd jeszcze nie zdołał otrzymać prawdziwego przebiegu zajścia w Jędrzejowie. Red.) Artykuł ten nosi znamienny tytuł „Nożem i kulą".

(Sposób, w jaki pismo polskie miesza się w wewnętrzne stosunki żydowskie jest niesłychany. W każdem zdrowem społeczeństwie muszą się toczyć walki między poglądami, jednak tego rodzaju wpływanie na społeczeństwo jak to czyni Przegląd Wieczorny, jest niedopuszczalne. Red.)

Dymisya gabinetu Poincarego.

Paryż. PAT. Dnia 1 czerwca o godzinie 10.30 przedpołudniem Poincare wręczył Millerandowi dymisyę gabinetu. Wyjeżdżającemu z pałacu Elizejskiego Poincaremu publiczność zgotowała burzliwą owacyę.

Pierwsze posiedzenie nowej izby francuskiej.

Paryż. PAT. Pierwsze posiedzenie nowej Izby trwało godzinę. Obrady zagaił najstarszy wiekiem deputowany Pinard, który oświadczył, że Francya otrzyma odszkodowania, jednak pod warunkiem utrzymania ścisłego porozumienia z sojusznikami i uzyskania poparcia ze strony Ligi narodów. Wspominając dalej o wniosku komunistycznym, domagającym się odroczenia posiedzeń Izby do chwili ustąpienia prezydenta Milleranda, deputowany Pinard oświadczył, że wniosek en jest niekonstytucyjny i absolutnie nie nadający się do przyjęcia.

Obrady socyalistów nad udziałem w nowym gabinecie.

Paryż, 2. 6 PAT. Kongres partyi socyalistycznej dyskutował w ciągu dnia wczorajszego nad sprawą ewentualnego udziału w gabinecie. Obrady nad tą sprawą będą kontynuowane jeszcze na posiedzeniu jutrzejszem.

Paryż, 2. 6 PAT. W kołach parlamentarnych przewidują jako rzecz nieomal pewną, że natychmiast po dokonaniu wyboru biura prezydyalnego izby, grupa socyalistów radykałów wystąpi z wnioskiem, którego przyjęcie przez izbę ipso facto musiałoby pociągnąć za sobą ustąpienie Milleranda. Również zdaje się być pewnem, że Millerand jest zdecydowany podporządkować się tylko takiej uchwale izby, która będzie angażowała odpowiedzialność całej izby jako takiej, nie myśli natomiast podporządkować się wrogim manifestacyom poszczególnych grup parlamentarnych.

Herriot o współpracy z socyalistami.

Paryż, 2. 6 PAT. Herriot przemawiając na posiedzeniu komitetu wykonawczego partyi radykalnych socyalistów podkreślił, że pragnie rządzić opierając się na bloku lewicy. Jeżeli socyaliści zdecydowaliby się wstąpić do gabinetu, wtedy przedyskutuje z nimi sprawę podziału portfeli oraz sprawę programu rządowego. Jeżeli socyaliści poprą rząd bez wstępowania w jego skład wówczas Herriot zażąda zawarcia formalnej umowy z socyalistami, mającej na celu wzajemne współdziałanie celem przeprowadzenia ściśle określonego programu. Jeżeliby socyaliści w odpowiedzi na te propozycye odmówili przyjęcia na siebie pewnych zobowiązań, wówczas **Herriot uchyliłby się od tworzenia gabinetu.**

Protest Japonii przeciw amerykańskiej ustawie imigracyjnej.

Waszyngton. 2. 6. PAT. Ambasador japoński założył protest przeciw artykułowi ustawy imigracyjnej, wykluczającemu imigrantów japońskich.

Nowy komitet centralny partyi komunistycznej w Rosyi.

Moskwa, 2. 6 PAT. Wolff. Wczoraj zakończył się kongres rosyjskiej partyi komunistycznej. Partya została nazwana „partyą komunistyczną Unii socyalistycznych republik sowieckich". Wśród 53 członków komitetu centralnego znajduje się Zinowiew, Stalin, Trocki, Rykow, Kamieniew, Bucharin, Kalinin. Nowo wybranymi są Krasin i Krysonowski. Radek nie został wybrany.

Litwinow przewodniczącym delegacyi rosyjskiej w Londynie.

Londyn, 2. 6 PAT. Według doniesienia „Daily Mail" Litwinow przybędzie w najbliższym czasie do Londynu, celem objęcia kierownictwa delegacyi rosyjskiej na konferencyi rosyjsko angielskiej. Rakowskij uda się do Paryża dla wysondowania zamiarów nowego rządu francuskiego w sprawie uznania sowietów.

—o-o—

Posłowie zagraniczni u kanc. Seipla.

Wiedeń. 2. 6. PAT. W chwilę po przywiezieniu rannego kanclerza dra Seipla do szpitala Wiedener Krankenhaus przybyli tam posłowie angielski i francuski oraz inni członkowie ciała dyplomatycznego, aby zasięgnąć informacyi o stanie zdrowia kanclerza.

Powstanie przeciw Hiszpanom w Marokku.

Paryż, 2. 6 PAT. „Le Journal" donosi z Madrytu, że wysłane na teren działań powstańczych 52 aeroplany hiszpańskie zbombardowały dokładnie strefę nieprzyjacielską w okolicy Alhucemas. Jeden aeroplan objęty płomieniami spadł na ziemię, przyczem 3 oficerów poniosło śmierć.

Dzisiejsze posiedzenie Sejmu

Sin. Warszawa. (Telefonem) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmu nie będzie się jeszcze znajdować sprawa budżetu. Na porządku dziennym znajdują się drobne sprawy, kilka wniosków nagłych, m. in. wniosek nagły Ukraińców z powodu odbierania cerkwi. Ze względu na ten punkt dzisiejsze obrady zapowiadają się burzliwie.

Pielgrzymka religijna z Litwy do Polski.

Sin. Warszawa. (Telef.) W sprawie pielgrzymki religijnej z Litwy w okolicie Wilna, która jak wiadomo, została zakazaną przez rząd polski z powodu obawy możliwych zamieszek zaszedł zwrot o tyle, że min. spraw zagr. zwrócił się do Watykanu z przedstawieniem, że gotów jest rokować w tej sprawie z rządem litewskim w sprawie umożliwienia pielgrzymki, jeśli zostanie dana gwarancya, że nie zajdą żadne zaburzenia porządku.

Kresy wschodnie.

Sin. Warszawa. (Telefonem) W prezydyum Rady ministrów odbyła się wczoraj konferencya w sprawie kresów wschodnich. W konsekwentnem przeprowadzeniu dotychczasowego przebiegu tej sprawy i wczorajsze obrady były tajne.

Nowa ustawa stemplowa.

Sin. Warszawa. (Telefonem) Na wczorajszem posiedzeniu sejmowej podkomisyi budżetowej obradowano nad ustawą o opłatach stemplowych.

W dyskusyi przemawiało szereg mowców, którzy poruszyli, że projekt rządowy jest wadliwy i zbyt długi, pos. Schreiber (Koło żyd.) wskazuje, że austryacka ustawa stemplowa w wielu wypadkach była korzystniejsza, niż rosyjska, w nowym więc projekcie raczej austryacka winna być uwzględniona.

Po dyskusyi przyjęto w kilku punktach wnioski i poprawki posła Schreibera.

Podatek majątkowy

Sin. Warszawa. (Telefonem) Pierwsza rata podatku majątkowego przypada, jak wiadomo, między 10. czerwca a 10 lipca.

Ci płatnicy, którzy wpłacili zaliczki w wysokości 70 proc. wymierzonej raty są zwolnieni od obowiązku wpłacenia pierwszej raty w wyżej podanym terminie.

W interesie płatników leży zatem, ażeby donieśli przewodniczącym komisyi szacunkowych, jaką kwotę zaliczki podatku majątkowego wpłacili dotychczas.

Zakaz wywozu złota i srebra zagranicę.

Sin. Warszawa. (Telefonem) Min. skarbu opracowuje projekt ustawy w przedmiocie zakazu wywozu zagranicę złota i srebra w monetach, sztabach i przedmiotach artystycznych. Monety srebrne o określonej zawartości srebra będą mogły być wywożone w pewnych ograniczonych ilościach.

Osobne rozporządzenie określi, jakie przedmioty służące do użytku osobistego będą mogły zostać wywiezione i normuje sposób postępowania przy przekraczaniu granicy.

Słowiański kongres geograficzny w Pradze

Praga, (Tel. wł.) Na zwołany do Pragi w dniach od 4—8 czerwca słowiański kongres geograficzny nadeszło już 140 zgłoszeń. Zapowiedziany jest udział wielu delegatów z Jugosławii, Bułgaryi i innych krajów Europy. Z sowietów przybędzie 6 urzędowych delegatów. Na kongresie wygłoszonych będzie przeszło 200 odczytów.

Jak się dowiaduję, z Krakowa przyjeżdżają do Pragi na kongres prof. Sawicki, prof. Smoleński, dr. Pawłowski, Dr Kulczyński i dr Kozłowska.

— NOWE CZASOPISMO ŻYDOWSKIE. Wkrótce zacznie wychodzić w Warszawie dwutygodnik żydowski w języku polskim, wydawany przez grono działaczy z obozu syonistycznego.

Keriesz II, Nadler Nyul, Laszlo, Varga, Winkler Siklossy Senkey II. Gracze M. T. K. reprezentowali już barwy Węgier w zawodach międzypaństwowych. M. T. K. prowadzi od 11 lat bez przerwy mistrzostwo Węgier. Toteż zawody powyższe ściągną niezawodnie tłumy publiczności.

KROWODRZA—ORKAN (mistrz. kl. b.) 3:1.

Przewaga Krowodrzy. Zupełnie zbytecznie wysilał się sędzia p. Büro, by pomódz Krowodrzy dyktując dwa niczem nieuzasadnione kar ne ku oburzeniu sportowej publiczności.

WYNIKI KRAJOWE

Lwów. Admira (Wiedeń)—Czarni 6:0. Admira—Pogoń 2:0.

Łódź. Jutrzenka (Kraków)—ŁKS. 2:1.

Warszawa. Polonia—Zugloj (Budapeszt) 1:0. Warszawianka—ITC. (Katowice) 1:0. Legia—Varsovia 2:1.

MATCH TEATRALNY W WARSZAWIE.

Warszawa. Rozegrany tu został wczoraj mecz piłki nożnej między drużyną artystów teatru polskiego i Małego oraz drużyną sędziów warszawskiego okręgowego związku piłki nożnej. Mecz zakończył się zwycięstwem drużyny sędziów 3:1 (2:0). Przed meczem przemówił do ze branych pre zes związku artystów scen polskich Mazurkiewicz poczem dyrektor Szyfman wręczył zawodnikom kwiaty. Mecz ten wzbudził zainteresowanie w szerokich kołach stolicy.

BIEG BELWEDERSKI

Warszaw. W niedzielę odbył się tu bieg (od Belwederu aż do zamku), zwyciężył Łukasiewicz z „Polonii“ przebywszy tą przestrzeń w 12'27.4“.

URUGWAY—FRANCYA 5:1

Urugway odniósł łatwe zwycięstwo nad Francyą mimo nie sportowego i stronniczego zachowania się publiczności.

SZWECYA—EGIPT 3:6

Szwecya dzięki swej szalonej ambicyi i wytrwałości zdołała pokonać groźnego przeciwnika.

Z kraju.

ZJAZDY KUPIECTWA ŻYDOWSKIEGO. Dnia 25 i 26 maja odbyły się w Brześciu n. B. i Łucku zjazdy organizacyi kupiectwa żydowskiego, czynnych na terenie województw poleskiego i nowogrodzkiego oraz wołyńskiego z udziałem przedstawicieli CZK w Warszawie sen. Rafała Szereszowskiego, sen. Adolfa Truskiera, posła Wacława Wiślickiego i adw. J. Natansohna.

Na obu zjazdach reprezentowany był cały szereg miast i miasteczek kresowych i obecni byli przedstawiciele miejscowych władz administracyjnych skarbowych i samorządowych.

Na zjazdach omówiona została dokładnie obecna sytuacya handlu i przemysłu w związku z sanacyą skarbu, w szczególności zaś położenie kupiectwa żydowskiego na Wołyniu, które najbardziej dotkliwie odczuwa politykę eksterminacyjną, prowadzoną przez poszczególne władze administracyjne w stosunku do mniejszości narodowych.

W WARSZAWIE BUTELKI SPADAJĄ Z OKIEN I ZABIJAJĄ PRZECHODNIÓW. Onegdaj o godzinie 4 min. 55 po południu, ulicą Jasną dążył do domu 30-letni Edmund Mieszkowski. Gdy p. Mieszkowski znajdował się koło domu Nr 4 (ul. Jasna) spadła nań butelka z wodą. Uderzony w głowę p. M. upadł na ziemię i stracił przytomność. Przybyły niezwłocznie lekarz Pogotowia skonstatował ranę tłuczoną głowy i wstrząs nerwowy. Jak się okazało butelkę upuścił z okna II piętra lokalu Tow. Ubezpieczeczeń froter który mył okna. Rannego Mieczkowskiego w stanie groźnym przewieziono do szpitala.

SKAZANI ZA PRZEKROCZENIE PRZEPISÓW ANTIALKOHOLOWYCH. Komisya do walki z pijaństwem przy Kom. Rządu w Warszawie, skazała za przekroczenia przepisów antialkoholowych ogółem 114 osób na grzywnę. Ogólna suma nałożonych kar wynosi 3,820 zł. W jednym wypadku zastosowano trzy dni bezwzględnego aresztu. Największa kara nałożona na jedną osobę — 100 zł.

URZĘDOWA AGITACYA ANTYSEMICKA W WOJSKU. Posł. Dr. Rozmarin i tow. z Koła Żydowskiego wniósł następującą interpelacyę:

W Poznaniu wychodzi co 10 dni czasopismo pt. „Żołnierz Wielkopolski“ z ilustracyami. Redaktorem i kierownikiem administracyi jest porucznik Jerzy Ciepielowski, Oddz. II. szt. Nie zapoznajemy zgoła wielkiego znaczenia, tak pod względem oświatowym jak i zespolenia armii, jakie posiadają pisma wydawane przez władze wojskowe specjalnie dla żołnierzy. Nie możemy jednak pogodzić się z faktem, żeby podobne pisma były rozsadnikiem lekceważenia i pogardy dla Żydów a w szczególności dla żołnierzy żydowskich.

W Nr. 10,11 wspomnianego czasopisma z dn. 1. maja 1924 r. po kilku kolumnach, poświęconych pobytowi Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w Poznaniu ostatnie 1½ kolumny pt. „Icek Pipik we wojsku“ zajmują się wyszydzaniem żołnierza żydowskiego. Ma to niby być „humor“. Jest rzeczą zro zumiałą, że w środowisku tak antysemickiem, jakiem jest Wielkopolska, podobny humor zamiast rozweselać może jedynie przyczynić się do tem większego wzmożenia nienawiści do Żydów, a wszak żołnierz żydowski nie poto służy w wojsku, ażeby był przedmiotem naigrywania i pośmiewiska.

Wobec powyższego podpisani zapytują Pana Ministra Spr. Wojskowych:

1) Czy skłonny jest zarządzić, aby na przyszłość w czasopiśmie „Żołnierz Wielkopolski“ nie ukazywały się utwory o treści obrażającej ludność i żołnierzy żydowskich?

2) czy pociągnął do odpowiedzialności redaktora tego czasopisma por. Jerzego Ciepielowskiego z Oddz. III Szt. za umieszczanie utworów o powyższej treści?

Z giełdy krakowskiej.

Kraków, 2 czerwca.

Nastrój dla akcyj był i dziś przychylniejszy. Prawie wszystkie papiery uzyskały zwyżki kursowe.

Po giełdzie robiono: Jaworzno dr. 25—26, gr. 23—23.50, Gazy wschodnie 15.50, Nobel 1.50 Len 1, Nafta Krosno 0.50.

Waluty: Franki francuskie 26.50.

Dewizy: Nowy Jork 5.20—5.21, (czek 5.18 (wypłata). Paryż 26.40, Praga 15.20—15.10, Szwajcarya 91.90—91.70, Wiedeń 7.35.

Akcye bankowe, handlowe i przem.:

	Transakcye	
	2 VI.	30 V.
Polski Bank Przem. I-VIII	0·42—0·44	0·42
Bank Hipoteczny	—	—
Bank Małopolski	0·90—1·00	0·90
Zeimski Bank Kredyt.	0·16—0·17	0·15—0·16
Powszechny Bank Kred.	0·12—0·15	0·14—0·16
Bank Komercyalny I—IV	—	—
Bank Zw. Sp. Zarobkow.	5·25	5·80 -5·90
Polskie Tow. handl.	0·42—0·44	0·42—0·43
Handl. Sp. akc. „Impex“	—	—
„Pharma“ Mag. Jawornicki	1·25	1·35
Tow. han. Bracia Rolniccy	0·25—0·30	0·30
„Polski Glob“	0·25—0·35	0·22
J. Hartwig, Poznań	—	—
Żegluga Polska	—	0·22
Warsz.Tow.Trans.i Żeglugi	—	—
Zieleniewski I—IV	11·70—12·00	11·40—12·00
H.Cegielski, Poznań	0·73—0·80	0·75—0·78
Parowozy I-V.	—	0·40—0·45
„Automotor“ fabr.samoch.	„ex kupon“	—
„Lemiesz“ fabr.masz.roln.	—	—
Modrzejewskie Zakł. G. H.	—	—
„Trzebinia“ żel.	0·95—1·00	0·90—0·94
Zakłady amunic. „Pocisk“	—	1·35
Huta żelazna, Kraków	—	—
„Górka“ fabryka cementu	21·00—22·50	19·75—21·00
Sierszańskie Zak. Gór. S. A.	6·00—6·10	6·00—6·20
„Tepege“ Tow. dla prz. gór.	3·10—3·50	2·75—3·05
Akc. Tow. naft. „Galicya“	—	—
A. T. dla przem. oleju skal.	—	—
Polska Nafta	0·60—0·64	0·61—0·62
„Pokucie“ Naft. Sp. akc.	0·50	0·50—0·55
„Oikos“ T. A.	—	—
„Strug“ Przem. drzewny I.	1·50	1·65—1·75
„Pezet“ Powsz. zakł. bud.	—	—
Syndykat koszyk. Kraków	0·20	0·15—0·20
Fabr. przet. tł. w Trzebini	5·50—5·80	5·20
„Azot“ I—IV.	0·40	—
„Agrochemia“	—	—
„Krakus“ Zj.fab.prz.wysk.	1·25—1·35	1·25
Fabr. cukru w Chodorowie	5·70—6·05	5·30—5·95
Cukrownia Chybie I.	7·50—7·70	7·40—6·00
A. Piasecki	1·40	1·50
Fabr. porcel. w Ćmielowie	1·02	0·90—1·00
[illegible] w Sierszy I-IV	0·39	0·35—0·38
[illegible] Niemojowski	0·70	—
[illegible] kapeluszy w Myślen.	0·10	—

GIEŁDY KRAJOWE.

Giełda warszawska z dnia 2 b. m. (PAT) Cyfry w złotych. Dolary Stanów Zjedn. tranz. 518½, bony złote 072—075, pożyczka złota 750 milionówka 057—061, pożyczka dolarowa 280.

Czeki Belgia tranz. 2218, Holandya tranz. 19385, Londyn tranz. 2235, Nowy Jork tranz. 518½, Paryż tranz. 2541 Praga tranz. —— Szwajcarya tranz. 9110 Wiedeń tranz. 732½ Włochy tranz. 2260.

Warszawa 2 b. m. (PAT.) **Giełda. Akcye** Podane cyfry rozumieją się w złotych. Bank Małopolski, Kraków —, Bank Przemysłowy Lwów 040—046—044, Bank Zw. Sp. Zar. Poznań 525—520 Puls 050—048—050 Wildt 023—021—023, Cukier Warszawa 440—485—475, Cegielski 065—070, Ursus 170—190 Parowozy 044—045, Zawiercie 49½, Żegluga 024, Polska nafta ———. Siła i Światło 065—060, Ćmielów 090, Starachowice 340—324—325 Pocisk —— Zieloniewski —— Żyrardów 45½—44—45 Chodorów 590—610—605, Trzebinia ——.

Lwów, 2. 6 PAT. Giełda. Akcye. Bank hipot. 0.80—0,82, bank przem. 0.40—0.44, browary 8—8.25, Chodorów 6—6,10, Cegielski 0.60, Gafota 0.40, Górka cement 18—18.25, nafta 0.58—0.51, tow. bud. 0.15—0.16, Rakszawa 2.75—2.30, Siersza górnicza 5.60—5.50, Sole potasowe 6.05—6.25, Zieleniewski 11.75—11, Lokomotywy 0.50—0.55, Niemojewski 0.68, Ojkos 3.10—3.35, Parowozy 0.30.

GIEŁDY ZAGRANICZNE.

Zurych. 2. 6 PAT. Otwarcie giełdy. Holandya 212.40, N. Jork 568, Londyn 24.48, Paryż 2887, Medyolan 24.70, Praga 16.65, Budapeszt 00065, Bukareszt 2.35, Białogród 6.95, Sofia 4.05, Wiedeń 00079 i pięć ósmych.

Pary, 2. 6 PAT. Radio. Otwarcie giełdy. Londyn 87.50, N. Jork 20,33, Belgia 87, Hiszpania 278, Włochy 88, Szwajcarya 357, Dania 3.40, Holandya 7.60, Norwegia 28.80, Szwecya 5.30, Rumunia 8.70.

Londyn, 2. 6 PAT. Radio. Otwarcie Giełdy. N. Jork 430.75, Francya 87,55, Belgia 100.12, Włochy 99.37, Szwajcarya 24.58, Hiszpania 31.52 i pół, Portugalia 162, Holandya 172.25, Austrya 306.500, Praga 147.25, Ateny 229.50, Brazylia 502.

Zjazd stowarzyszeń gospodnio-szynkarskich.

Kraków. 3. 6. Jutro rozpocznie w Krakowie w salach Izby handlowej obrady swe zjazd stowarzyszeń przemysłowo gospodnio szynkarskich zachodniej Małopolski.

W jutrzejszym numerze podamy obszernie bliższe szczegóły dyskusyi nad ustawą antyalkoholową, jaka toczyła się w sejmowej komisyi skarbowej.

— WIECZÓR DRAMATYCZNY „TARBUTU“ po pełnym sukcesu występie sobotnim powtórzony będzie w środę 4 bm. o godzinie 8 wieczorem w sali szkoły przy ul. Brzozowej l. 5. Program obejmuje „L'ariszona“ — obraz z życia palestyńskiego w 2 aktach, „Pożar“ — Pereca w tłomaczeniu p. Walkowskiego oraz komedyę Koziebrodzkiego „Stryj przyjechał“ w tłomaczeniu p. Niny Seidenfrau.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Wtorek: „Lampka oliwna“.
Środa: „Kordyan“.

BAGATELA

Wtorek: „Pierścień z szafirem“.
Środa: „Pierścień z szafirem“.

OPERETKA

Wtorek: „Dzidzi“.
Środa: „Dzidzi“.

KINA

WARSZAWA: „Bogini dżungli“.
WANDA: „7-miu wrogów miliardera“.
REDUTA: „Córka gałganiarzy“.

Ze świata.

RUCH WYZNANIOWY WE WIEDNIU. Magistrat wiedeński wydał obecnie statystykę ruchu wyznaniowego we Wiedniu za rok 1923. Opuściło żydostwo 1158 osób, przeszło na żydostwo 237, wyznanie katolickie opuściło 22,000 osób, z gminy protestanckiej wystąpiło 1202 osób, a wstąpiło 2,522. Liczba bezwyznaniowych wzrosła gwałtownie. Wiedeń liczy ich obecnie 22,423.

MORDERSTWA W STANACH ZJEDNOCZONYCH. Według zestawień dr. Haffmanna, rzeczoznawcy w sprawach kryminalistyki, w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej dokonano w ciągu 1923 r. dziesięciu tysięcy morderstw.

W ciągu ostatniego dwudziestolecia liczba zabójstw w Stanach Zjednoczonych zwiększyła się dwukrotnie.

KASA CHORYCH M. KRAKOWA.

L. cz. 1190.

OBWIESZCZENIE.

Z powodu wprowadzenia nowej waluty, Rada Kasy chorych m. Krakowa na zasadzie art. 21 ustawy z dnia 19 maja 1920 r. Dz. U. Rzp P. Nr. 4 poz. 272. powzięła na posiedzeniu w dniu 26 maja b. r. uchwałę, zatwierdzoną reskryptem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1924 r. Nr. 2587/VII. zmieniającą z dniem 1 czerwca 1924 r. §§. 19, 27, 28 35 36, 44, 61 i 62 statutu Kasy.

Wobec tego § 19, statutu Kasy obejmować będzie 16 grup zarobkowych z których I zaczyna się od zł. 0·50 ustawowej płacy dziennej i zwiększa się w grupach od II do XII o zł. 0·50, a w grupach od XII do XVI o 1 zł w stosunku do poprzedniej i wynosi w grupie ostatniej t. j. XVI zł. 10 Do grupy ostatniej przydzieleni będą ubezpieczeni z faktycznym zarobkiem ponad zł. 9·40 dziennie. Stosownie do tego zmienione zostały wszystkie opłaty, jak też świadczenia pieniężne dla ubezpieczonych.

Wzywa się zatem wszystkich pracodawców, aby w przeciągu 3-ch dni od daty niniejszego ogłoszenia podali rzeczywistą wysokość obecnych zarobków ubezpieczonych (świadczenia w gotówce, w naturze i od osób trzecich) w złotych, w przeciwnym bowiem razie skale opłat uregulowane zostaną z urzędu w stosunku do przeciętnego zarobku lokalnego w danym zawodzie, a wnoszone z tego tytułu reklammacye nie będą uwzględniane

Również sami ubezpieczeni we własnym interesie winni starać się o to, aby pracodawcy niniejszemu wezwaniu zadość uczynili, przyczem zaznacza się że po myśli art. 55 ust. II, cyt. ustawy pracodawcy obowiązani są dać listę płatniczą Kasy chorych do przejrzenia każdemu ze swych pracowników

Potrzebne druki t. j. tabelki obejmujące nowe grupy zarobkowe, wysokość opłat członków i pracodawców, jak też zasiłków, można otrzymać w Kasie w godzinach urzędowych.

Kraków, dnia 1 czerwca 1924 r.

Zarząd Kasy Chorych m. Krakowa.

Nakładem Gal. Sp. Wydawn. Red. Nacz. Ign. Schwarzbart. Red. odpow. Jakób Freund. Nowa Drukarnia Dziennikowa, Orzeszkowej 7